

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Милена Йорданова,

член на научното жури,

назначена със заповед от Ректора на СУ № РД 38-585/19.09.2017 г.

относно конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ по: професионално направление 2.1. Филология (Османски език и литература), обявен от Факултета по класически и нови филологии при Софийския университет „Св. Климент Охридски“ в Държавен вестник, бр. 62 от 01.08.2017 г., с единствен кандидат доц. д-р Ирина Николаева Саръиванова

Кандидатът участва в конкурса със сериозен списък от публикации, състоящ се от два монографични труда, отпечатани статии и доклади от научни форуми и превод на художествен текст. Посочените публикации не са представяни за участие в други конкурси и не повтарят предоставените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

Заявявам, че от представените за конкурса заглавия нямам съвместни публикации с кандидата.

Доц. д-р Ирина Саръиванова е завършила магистърска степен на специалност Тюркология. След дипломирането си започва работа като асистент към специалност Тюркология в Софийския университет. През 2009 г. защитава докторска дисертация, а през 2013 г. печели конкурс за академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 2.1. Филология (Османски език и литература) в Катедрата по тюркология и алтаистика. Доц. Саръиванова има многобройни участия в международни и национални научни форуми, което е свидетелство за сериозността на изследванията ѝ. Приложеният списък с цитираните и индексирани публикации доказва, че те се четат и ценят от специалистите в областта.

В кръга на нейните преподавателски и научни интереси са османският език, старата турска литература, турският фолклор и др. Това са много широки и важни полета в съвременната османистика и тюркология, които имат съществено значение за усвояването на езика, литературата, бита и културата на турския народ.

Монографичното изследване *„Граматичен минимум по османски език“* е

изготвено като част от бинарен модел за овладяване на един мъртъв (османски) и един съвременен (турски) език. Този труд е ориентиран към началното обучение по османски език и затова е отделено сериозно внимание на „изчерпателното и нагледно запознаване ... с особеностите на арабската писмена система“. Граматичният материал, включен в минимума, е подреден градуално, а фонетичната система на османския език е отразена с оглед на тюркския пласт в този хибриден език. Използваните за илюстриране на съответните явления примери са подходящи и удачно подбрани. Включването на приложение, в което се представят в табличен вид различни ортографични и граматични специфики на османския език, е положително решение с висока приложна стойност. Монографията може да бъде използвана за овладяване на османски език от всички, които имат начални познания по турски език, което е ясно свидетелство за теоретико-практическата подготовка на нейния автор. Тя може да се разглежда и като оригинален академичен учебник, приложим не само в България, но дори и в чужбина.

Трудът „*Eski Türk Edebiyatının Yeni Halî*“ [„Съвременен поглед върху старата турска литература“] отразява актуалното състояние и възгледи за развитието на турската литература от зараждането ѝ до втората половина на XIX век. Сериозен принос представлява обзорът на вижданията за обхвата на термина *стара турска литература*, а това от своя страна е обвързано с проблемите за периодизацията ѝ, които в изследването са разгледани доста убедително. Доц. И. Саръиванова се е спряла на *цивилизационния подход* – решение, което намирам за удачно, като съвсем адекватно обвързва развитието на старата турска литература не само с историческия контекст, но и със социокултурния. За всеки от периодите се представя достатъчно изчерпателна информация, без да се стига до излишни подробности, които само биха натоварили изложението. С този подход изследването би могло успешно да се използва в практиката за обучение на студенти-тюрколози. Важен компонент е включването в приложението на оригинални произведения, транскрибирани на латиница. Корпусът е съставен от представителни за съответния период автори и произведения.

Публикуваните доклади и статии, представени в конкурса, отразяват научните интереси на кандидата. Те представляват лексикологични изследвания,

литературоведски анализи и културологични проучвания на доц. И. Саръиванова. За осъществяване на целите на изследванията ѝ несъмнено значение има и владенето във висока степен на турски и османски език. Представянето на научните резултати на английски и турски език е предпоставка за запознаването с тяхното съдържание на по-широк кръг от читатели в чужбина, тъй като безспорно биха предизвикали техния интерес.

Доц. д-р Ирина Саръиванова участва в редица административни отговорности не само в рамките на Катедрата по тюркология и алтаистика, но и на Факултета по класически и нови филологии. Изборът ѝ за ръководител на катедра и член на Факултетния съвет ясно показват уважението, с което се ползва сред академичната общност.

Допълнителен шрих към образа на кандидата като уважаван преподавател, учен и колега е участието ѝ в три редакционни колегии, членството ѝ в научни журита за академични длъжности и научни степени, осъществяването на научно ръководство на дипломанти от магистърската програма „Приложно-лингвистична тюркология“, на която е ръководител от 2010 г., и др.

Като нейна студентка, а впоследствие и колега, имам конкретни наблюдения за начина, по който доц. д-р Ирина Саръиванова се справя с академичните и административни ангажименти. Тук имам възможност да потвърдя, че тя е подготвен и организиран колега. Членствата ѝ в научни колективи и комисии показват, че тя притежава умения за работа в екип, а това са важни качества за всеки преподавател и учен.

В заключение мога да заявя, че научните приноси на представените за конкурса публикации, преподавателската дейност и личните качества на доц. д-р Ирина Саръиванова ми дават достатъчно основания да дам своята **положителна оценка** и да гласувам „**ЗА**“ избора ѝ за академична длъжност „**професор**“ по професионално направление 2.1. Филология (Османски език и литература).

08 декември 2017 г.

София

доц. д-р Милена Йорданова